

e-novičke

januar 2012

Dragi bralci, pred vami je prva letošnja številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS), ki prinaša zapise o opravljenem delu v novembru in decembru preteklega leta in še veliko zanimivosti.

Želim vam prijetno branje, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2–3
Pilotna izvedba programa Zakonodaja in vodenje dokumentacije na področju izobraževanja odraslih	2
Delavnica o sodobnih pristopih vodenja in motiviranja odraslih udeležencev izobraževanj	2
Izšla je zimska številka angleške izdaje e-Novičk	3
Projekti ESS	4–5
Uspešno smo izpeljali zaključno konferenco v okviru ESS projekta	4
Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO	4
Temeljno usposabljanje učiteljev za izvajanje programa UŽU	5
Teden vseživljenjskega učenja 2012	6
Znani so dobitniki priznanj ACS za promocijo učenja in znanja za leto 2011	6
Mednarodno sodelovanje	6–7
Regionalno srečanje za pripravo nacionalnih poročil o napredku v izobraževanju odraslih	6
Zaključna konferenca mednarodnega projekta INCLUD-ED	7
Vabimo	8
Vabilo na usposabljanje izvajalcev programa Začetna integracija priseljencev – ZIP	8
Pomembne publikacije	8–11
Nova knjiga o izobraževanju odraslih v Sloveniji	8
Cedefop je izdal dve novi publikaciji	9
Izšla je jubilejna številka zbornika Brazde s trmuna	9
Izšel je Statistični letopis Republike Slovenije 2011	10
Profesorica Marija Saje: preplet človeka, kulture in učenja	10
Izšel je priročnik Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih	11
Iz drugih virov	12–17
Unesco je objavil novo predlogo za poročanje o razvoju izobraževanja odraslih	12
Posnetki z informativnih dni Vseživljenjsko učenje 2012 na spletu	12
Eurostat: Statistika izobraževanja na regionalni ravni	13
Predstavitev publikacije Pogled na izobraževanje 2011: kazalniki OECD	13
in še vrsta drugih novic	14–21

Pilotna izvedba programa Zakonodaja in vodenje dokumentacije na področju izobraževanja odraslih

8. decembra 2011 smo na Andragoškem centru uspešno izpeljali pilotno izvedbo programa *Zakonodaja in vodenje dokumentacije na področju izobraževanja odraslih*. Zaradi aktualnosti teme je bil odziv udeležencev zelo velik, zato bomo za vse ostale prijavljene udeležence program izpeljali še v prvih treh mesecih leta 2012.

Delavnice se je udeležilo 26 predstavnikov različnih izobraževalnih organizacij, največ jih je bilo iz ljudskih univerz. Le dobrih 15 odstotkov je bilo moških. Skoraj polovica prisotnih je bila starih več kot 30 in manj kot 40 let. Tretjina jih je imela na področju izobraževanja odraslih več kot 10-letne izkušnje. 40 odstotkov je bilo organizatorjev izobraževanja, po vlogi, ki jo v organizaciji opravljajo, pa so sledili še: ravnatelji/direktorji, vodje izobraževalnega področja, strokovni sodelavci in učitelji.

Dve tretjini udeležencev je bilo z izpeljanim programom in vsebinami zadovoljnih, drugi so bili zelo zadovoljni. Zaradi aktualnosti so jim bile vse vsebine zanimive, med najzanimivejšimi so izpostavili: vodenje različnih evidenc in dokumentacije na področju izobraževanja odraslih, interni akti in pravilniki ter nadzor šolske inšpekcije.

Udeleženci so v evalvacijskem vprašalniku izrazili zadovoljstvo, ker je ACS pripravil program, ki so ga že težko pričakovali. Napisali so, da si želijo še več programov s področja zakonodaje v šolstvu.

Predavateljica, mag. Marija Karba, je dragocene in koristne informacije podala strokovno, hkrati pa tudi praktično in predvsem zelo življenjsko. Udeležencem je bilo všeč odkrito izpostavljanje različnih dilem. Dva sta napisala, da bi se zelo rada čim prej srečala s predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport, ker na pobude, ki so jim jih posredovali, še ni bilo odziva.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Delavnica o sodobnih pristopih vodenja in motiviranja odraslih udeležencev izobraževanj

Za zaključeno skupino učiteljev in predavateljev iz Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto (RIC Novo mesto) smo 8. decembra lani izpeljali enodnevno delavnico z naslovom *Vodenje in motiviranje odraslih udeležencev s sodobnimi pristopi*. Program usposabljanja je izpeljal zunanji sodelavec Andragoškega centra Slovenije, *Miran Morano*.

Na delavnici je bilo 20 udeležencev, večina (17) žensk. Med prisotnimi je bilo kar 40 odstotkov mlajših od 30 let, nekaj manj (35 %) jih je bilo starejših od 50 let. Večina (70 %) udeležencev je imela visoko oziroma

univerzitetno izobrazbo. Manj kot polovica (40 %) jih deluje na področju izobraževanja odraslih več kot deset let. Kar 80 odstotkov udeležencev v izobraževalni organizaciji opravlja delo učitelja, približno enak odstotek je zunanjih predavateljev in sodelavcev.

Z izpeljano delavnico so bili udeleženci zadovoljni (85 % vprašanih zelo, drugi so bili zadovoljni). Med najbolj zanimivimi vsebinami so izpostavili: motivacijo za sodelovanje, oblikovanje predavanj za različne učne tipe, organiziranje dela v skupini, moderiranje dela v skupini in moderatorska vprašanja.

Večina (85 %) je bila z metodami dela, ki jih je uporabljal predavatelj, zelo zadovoljnih. Napisali so, da jim je bilo všeč, ker so delali v skupini in imeli krajše predstavitve, tako da ni bilo neprijetnega pritiska. Delavnica je bila zaradi raznolikosti izbranih metod sveža in razgibana. Ena udeleženka je še napisala: *»Enostavno prave metode na pravem mestu ob pravem času.«*

Udeleženci so pohvalili dobro pripravljeno gradivo, v katerem je bilo dovolj prostora za dopisovanje, še posebej jim je bilo všeč, ker so ga morali na nekaterih mestih sami dopolnjevati.

S predavateljem, Miranom Moranom, so bili vsi zelo zadovoljni. Všeč jim je bilo predvsem to, da se njegove predstavitve niso razlikovale od njegovega delovanja. Bil je zelo energičen, hkrati pa je imel pristen odnos do udeležencev. S svojim nastopom je izpolnil vsa njihova pričakovanja. Ena udeleženka je napisala: *»Zasejali ste kar nekaj semen, upam, da mi bo uspelo vzgojiti rožico.«*

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Izšla je zimska številka angleške izdaje e-Novičk

Sredi decembra smo izdali letošnjo drugo številko angleške izdaje spletnega časopisa ACS e-Novičke: [Winter 2011](#). V njej na kratko predstavljamo dejavnosti Andragoškega centra Slovenije v drugi polovici leta, izdane publikacije in nekaj odmevnih dogodkov v slovenskem prostoru.

V prihodnjem letu bomo okrog 330 partnerjem v tujini razposlali dve številki: prva bo izšla spomladi, druga pa pozno jeseni.

Angleške e-Novičke so objavljene na spletni strani http://www.siae.si/bulletin_e-novicke.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Uspešno smo izpeljali zaključno konferenco v okviru ESS projekta

20. oktobra 2011 je bila v Portorožu zaključna konferenca projekta Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011 z naslovom [Andragoško spopolnjevanje v prepletu različnih vlog izobraževalcev odraslih](#). Konferenca je bila priložnost, ko smo poleg rezultatov triletnega projekta prikazali tudi različne vloge izobraževalcev odraslih, ki se prepletajo v slovenskem 'andragoškem prostoru'. Predstavljena so bila teoretska spoznanja in praktični primeri s področja andragoškega spopolnjevanja in usposabljanja strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Predstavitve in razprave na zaključni konferenci so pokazale, da so bili v projektu doseženi vsi načrtani cilji in da je projekt pomembno prispeval k dostopnosti andragoškega spopolnjevanja za vse, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih. Hkrati pa je razprava nakazala pomembne izzive, na katere moramo biti tisti, ki načrtujemo spopolnjevanje izobraževalcev odraslih, v prihodnje še posebej pozorni, pa tudi tista področja, kjer je potrebno poiskati nove strokovne rešitve ali pa zapolniti vrzeli.

V [daljšem članku](#) predstavljamo analizo oddanih evalvacijskih vprašalnikov udeležencev in njihovega zadovoljstva z izvedbo konference.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Nadaljnje usposabljanje delujočih svetovalcev v središčih ISIO

8. decembra 2011 smo na ACS izvedli 4. delavnico nadaljnega usposabljanja delujočih svetovalcev v središčih ISIO v letu 2011 z naslovom *Vloga svetovalca pri presojanju in razvijanju kakovosti v dejavnosti svetovalnega središča za izobraževanje odraslih*.

Uvodoma smo se pogovorili o možnostih in ukrepih za povečevanje dostopnosti svetovanja in izobraževanja odraslim iz ranljivih skupin, saj je to pomemben vidik kakovosti svetovalnega dela. V nadaljevanju smo pregledali potek samoevalvacije, ki so jo svetovalna središča izpeljala v letu 2011, in se pogovorili o pripravi samoevalvacijskega poročila. Ta vsebinski sklop smo zaokrožili z ovrednotenjem uspešnosti ukrepov iz akcijskih načrtov za izboljšanje kakovosti v letu 2011 in pregledali načrt, po katerem bodo svetovalna središča spremljala kakovost svojega dela v letu 2012. Nato so sodelavke svetovalcem predstavile še potek projekta *Europeerguid*, pri katerem gre za uveljavljanje metode kolegialne presoje pri presojanju in razvijanju

kakovosti izobraževanja ter širitev metode v svetovanje v izobraževanju odraslih. Metodo bodo v treh svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih v letu 2012 tudi pilotno preskusili.

Program poteka v okviru projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Projekt, ki se izvaja v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*, financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport.

Jerca Rupert (jerca.rupert@acs.si), ACS

Temeljno usposabljanje učiteljev za izvajanje programa UŽU

V okviru novega projekta ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014* in aktivnosti *Usposabljanje za razvoj pismenosti* je bilo načrtovano *Temeljno usposabljanje učiteljev za izvajanje programa Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU)* za 2 skupini učiteljev.

V mesecu decembru 2011 je končala z usposabljanjem prva skupina udeležencev. Usposabljanje sta zaključili predavateljici *dr. Sonja Pečjak* in *mag. Milena Ivšek*. Prva je predstavila bralne stopnje od predbralnega obdobja do obdobja zrelega bralca in udeležencem pokazala nekaj vaj za utrjevanje branja, ki odraslim lahko pomagajo popraviti branje, če ga v otroštvu niso dobro osvojili. Pri *mag. Mileni Ivšek* so se učitelji seznanili s strategijami pisanja, spodbudami odraslih k pisanju in z vajami, ki prispevajo k odpravljanju težav, ki jih imajo odrasli pri pisanju. Učitelji v okviru temeljnega usposabljanja opravijo pet hospitacijskih obiskov v programih UŽU in pod mentorstvom učiteljev izpeljejo nastop.

Udeleženci usposabljanja so prejeli učna gradiva, ki so bila za njih posebej pripravljena, kot temeljno študijsko gradivo pa so prejeli publikacijo *Obrazi pismenosti*, izdano v okviru projekta ESS *Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2009 do 2011*.

Z izpeljanim usposabljanjem je bila prva skupina učiteljev večinoma zadovoljna. Navdušile so jih predvsem delavnice, v katerih so bili predstavljeni praktični primeri, saj jim bodo v pomoč pri delu z udeleženci programov.

Konec meseca januarja 2012 pričenjamo temeljno usposabljanje z novo skupino bodočih učiteljev UŽU, po zaključenem temeljnem usposabljanju pa bomo do konca junija izpeljali tudi usposabljanja za izvajanje posameznih programov UŽU.

Katja Vrbajnsčak (katja.vrbajnscak@acs.si), ACS

Znani so dobitniki priznanj ACS za promocijo učenja in znanja za leto 2011

[Razpis za zbiranje predlogov](#) za dobitnike priznanj ACS za promocijo učenja in znanja 2011 je bil odprt od 15. septembra do 14. oktobra 2011. Prispelo je 20 predlogov, od tega je bilo 19 veljavnih. [Komisija za izbor dobitnikov priznanj ACS](#) je na zasedanju, ki je bilo 9. decembra 2011, izbrala devet novih dobitnikov, ki so zastopani v treh kategorijah, in sicer:

pet dobitnikov v prvi kategoriji (**učeči se posamezniki**):

- *Maryan Antich* iz Radovljice,
- *Marija Metlika* iz Ljubljane,
- *Roman Pogorelec* iz Nove Gorice,
- *Mirica Vasle* iz Zabukovice,
- *Jože Pirh* iz Šmihela,

enega dobitnika v drugi kategoriji (**učeča se skupina**):

- Skupina PoMoč – brezplačne pomoči in podpore za prebivalce Pomurske regije,

tri dobitnike v tretji kategoriji (ena **učeča se ustanova**, eno **učeče se podjetje** in ena **učeča se lokalna skupnost**):

- Ljudska univerza Ajdovščina (Boža Bolčina, direktorica),
- IMPOL 2000 družba za upravljanje, d. d. (Jernej Čokl, predsednik uprave),
- Občina Razkrižje (Stanko Ivanušič, župan).

Zapisnik zasedanja komisije si lahko preberete [tukaj](#).

Vsem dobitnikom iskreno čestitamo! Priznanja jim bomo podelili na Nacionalnem odprtju TVU 2012, maja letos.

Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Regionalno srečanje za pripravo nacionalnih poročil o napredku v izobraževanju odraslih

Med 22. do 24. novembrom 2011 sem se udeležila regionalnega srečanja za pripravo nacionalnih poročil o razvoju izobraževanja odraslih v Budvi. Srečanja se je udeležilo 20 predstavnikov iz Bosne in Hercegovine, Črne gore, Kosova, Makedonije, Nemčije, Slovenije in Srbije.

Predstavnica Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje iz Hamburga je podala smernice nove

metodologije in predstavila pričakovanja glede posredovanja informacij. Da bi bila nacionalna poročila čim boljša, priporočajo vključevanje večjega števila partnerjev na državni in lokalni ravni.

Udeleženci srečanja so opozorili, da je največji problem pri poročanju pomanjkanje ustreznih podatkov, raziskav in širših analiz, ki prikazujejo stanje izobraževanja odraslih v posameznih državah. Pomanjkanje podatkov, predvsem na področju pismenosti, bo nedvomno največja težava pri pripravi slovenskega poročila, saj so podatki iz leta 1998 zastareli in niso ustrezna podlaga za prikaz sedanjega stanja pismenosti odraslih v Sloveniji.

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

Zaključna konferenca mednarodnega projekta INCLUD-ED

V okviru projekta *Izobraževanje kot dejavnik družbene vključenosti in povezanosti – INCLUD-ED (osebna izkaznica)* je bila 6. decembra 2011 v Evropskem parlamentu v Bruslju (na fotografiji spodaj) organizirana zaključna mednarodna konferenca z naslovom *Dobre prakse, ki preprečujejo socialno izključevanje v Evropi*.

Konferenco je s pozdravnim nagovorom začel glavni raziskovalec projekta, *dr. Ramón Flecha*. Spregovorila sta tudi dva predstavnika Evropske komisije. V prvem sklopu predstavitev je bilo poudarjeno, da lahko v sistemu vzgoje in izobraževanja z istimi sredstvi dosežemo boljše rezultate, če vpeljemo določene dobre prakse, ki so v nekaterih evropskih šolah že uveljavljene. Izkušnje s temi praksami so predstavile raziskovalka, vzgojiteljica v vrtcu in 10-letna učenka iz Španije. Poudarek naslednjega sklopa je bil v predstavitvi tega, kako navedene dobre prakse v vzgoji in izobraževanju pomagajo odpravljati socialno izključevanje. Poleg raziskovalcev so spregovorili tudi predstavniki združenja staršev, nevladnih organizacij in Katalonskega parlamenta. V sklopu, namenjenemu integrativnim dobrim praksam, so bili predstavljeni primeri z drugih družbenih področij (ne le iz vzgoje in izobraževanja). Predstavljena je bila korporacija [Mondragon](#), kjer so delavci solastniki podjetja in si dobiček delijo. Zadnji sklop je bil osredinjen na ranljive skupine. Spregovorili so številni predstavniki ranljivih skupin, ki so bili zelo ganjeni, da je njihov glas segel v Evropski parlament.

Projekt INCLUD-ED se je 31. decembra lani zaključil. Raziskovalci trenutno pripravljajo njegovo nadaljevanje.

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Vabilo na usposabljanje izvajalcev programa Začetna integracija priseljencev – ZIP

Od 18. do 20. januarja 2012 bo na Andragoškem centru Slovenije teklo 24-urno brezplačno usposabljanje za izvajalce izobraževalnega programa *Začetna integracija priseljencev (ZIP)*.

Usposabljanje je namenjeno učiteljem slovenistike, ki bodo poučevali priseljence, in kulturnim mediatorjem, ki bodo v programu sodelovali. Usposabljanje je zanje obvezno, saj je pogoj za izvajanje programa ZIP.

Naslednje tovrstno usposabljanje načrtujemo od 14. do 16. marca 2012 in bo zadnje v letu 2012.

Natančen program usposabljanja bo kmalu na voljo na spletnih straneh ACS. Prijave ([prijavnica](#)) zbiramo do zapolnitve prostih mest.

Več informacij dobite pri avtorici članka (T: 01 5842 580).

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Nova knjiga o izobraževanju odraslih v Sloveniji

Ker so knjige, ki celovito obravnavajo izobraževanje odraslih v Sloveniji, bolj redke, si vsaka nova zasluži našo pozornost. Septembra lani je pri Pedagoškem inštitutu izšel zbornik z naslovom *Izobraževanje odraslih v Sloveniji – stanje in izzivi*.

Šest avtoric na 210 straneh predstavlja tele teme:

- Izobraževanje odraslih kot dejavnik ustvarjanja blaginje državljanov (*Sabina Jelenc Krašovec*),
- Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva (*Tanja Čelebič*),
- Vključenost odraslih v izobraževanje (*Tanja Čelebič*),
- Financiranje izobraževanja odraslih (*Olga Drofenik*),
- Dostopnost izobraževanja odraslih v Sloveniji – značilnosti mreže izvajalcev (*Angelca Ivančič*),
- Analiza finančnega položaja ljudskih univerz (*Olga Drofenik* in *Eva Zver*),
- Učitelji v izobraževanju odraslih (*Vida A. Mohorčič Špolar*) in
- Medgeneracijsko učenje v politiki in praksi EU in Slovenije (*Angelca Ivančič*).

Povzel: Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS

Cedefop je izdal dve novi publikaciji

Cedefop je izdal novi publikaciji o poklicnem izobraževanju in usposabljanju, in sicer *Raziskovanje vodenja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju* ([Exploring leadership in vocational education and training](#)) ter *Zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju* ([Assuring quality in vocational education and training](#)).

Namen prve publikacije je predstaviti pomen in vlogo vodstva v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki velja za pomemben člen med politiko in izvajanjem reform v praksi. Po mnenju avtorjev sta usposabljanje in strokovni razvoj osebja, ki je pomembno pri izvajanju sedanjih reform poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ključna pri zagotavljanju kakovosti, vendar je potrebno okrepiti tudi splošno priznanje vodstva, raziskovalno bazo ter politične pobude, ki jih vodstvo podaja. V dokumentu so predstavljene tudi nekatere začetne ugotovitve o vodstvu v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v Evropi.

Druga študija je del raziskovalne dejavnosti Cedefopa, ki se osredotoča na analizo standardov, ciljev in akreditacije – mehanizmov, vzpostavljenih za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. V tej študiji avtorji podrobneje obravnavajo akreditacijo poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki deluje v okviru nacionalnih ali sektorskih sistemov. Odgovarjajo na vprašanje, kako le-ta prispeva k zagotavljanju kakovosti.

S to študijo dopolnjujejo raziskavo, ki jo je Cedefop izdal v letu 2009.

Vira:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/19066.aspx>

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/19074.aspx>

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Izšla je jubilejna številka zbornika *Brazde s trmuna*

Študijski krožek Beseda Slovenske Istre, ki ga je v začetku vodila *Leda Dobrinja*, kasneje pa je njeno vlogo prevzela *Nadja Rojac* iz Trsta, je 15-letnico svojega plodnega delovanja obeležil z izdajo jubilejne številke zbornika *Brazde s trmuna*. Publikacija na več kot tristo straneh prinaša bogat izbor najodmevnejših prispevkov dosedanjega ustvarjanja in raziskovanja članov študijskega krožka. Zbornik, ki je izšel v zbirki *Koledarja Goriške Mohorjeve družbe*, so 1. decembra predstavili v *Pokrajinskem muzeju v Kopru*.

Prireditve, ki jo je vodila *Nadja Rojac*, neutrudna mentorica in obenem tudi urednica nove številke zbornika, so se poleg *dr. Nevenke Bogataj* z *Andragoškega centra Slovenije* in *Marka Tavčarja* iz *Goriške Mohorjeve družbe* udeležile še slavnostna govornica, *dr. Marija*

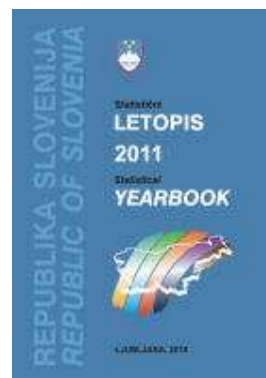
Stanonik, Mirjam Lemut, predstavnica koprške občine, in *Jesenka Korenč*, predstavnica koprškega Javnega sklada za kulturne dejavnosti, manjkala pa ni niti prva mentorica in ustanoviteljica študijskega krožka, *Leda Dobrinja*.

Več o prireditvi in zborniku lahko preberete v [daljšem prispevku Olge Knez](#).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšel je Statistični letopis Republike Slovenije 2011

Statistični urad RS (SURS) je izdal [50. izdajo Statističnega letopisa](#), ene osrednjih najobsežnejših publikacij z dolgo tradicijo spremljanja razvoja in sprememb na območju Slovenije. Publikacija vsebuje samostojna, zaokrožena poglavja s podatki za celotno Slovenijo. Prikazani so izsledki rednih in občasnih statističnih raziskovanj, ki jih izvajajo Statistični urad RS in drugi pooblašeni izvajalci statističnih raziskovanj, povzeti pa so tudi statistični podatki nekaterih drugih ustanov.

Podatki so urejeni v več kot 500 tabelah ali prikazani v številnih grafikonih in tematskih kartah. Eno izmed poglavij je namenjeno tudi izobraževanju v Sloveniji, kjer so predstavljeni ključni statistični podatki in kazalniki s področja izobraževanja in usposabljanja mladine in odraslih. Posebno poglavje je namenjeno tudi mednarodni primerjavi Slovenije in drugih držav članic Evropske unije.

Vsi letniki Statističnega letopisa so dostopni tudi na spletnem naslovu http://www.stat.si/publikacije/pub_letopis_prva.asp.

Vir: novica SURS, [16. december 2011](#)

Povzela: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Profesorica Marija Saje: preplet človeka, kulture in učenja

Nova monografija Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje z naslovom *Profesorica Marija Saje: preplet človeka, kulture in učenja* je »hommage profesorici«, ki je bila osemnajst let starosta mentorjev Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, vzgojiteljica nad 3.000 slovenskih intelektualcev, prejemnica številnih najvišjih priznanj slovenske in francoske vlade, pa tudi [prejemnica priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemne strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih v letu 2003](#).

Monografijo je njena urednica *Marija Cizelj* opredelila kot »svojevrsten učbenik, iz

katerega se bo moč učiti o tem, kako se nenehno kleše učitelj in mentor, kako se v stiku s starejšimi odraslimi študenti bogatita njegovo znanje in kultura, če le zmore iz učenja in izobraževanja narediti tudi svoj način življenja. Upamo, da bodo mentorji Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje in mnogi drugi v tem delu našli potrdilo za svoja prizadevanja in navdih«, je še dodala. Dušana Findeisen v uvodu razmišlja tudi o starosti in njenih značilnostih, rekoč, da tudi za starost potrebujemo zgled. Sama, da ga je našla pri profesorici Mariji Zorislavi Saje, ki ji je znanje darovala še v čisto zadnjih urah svojega življenja. »Dejavna starost,« je zapisala, »pa ni recept za vse, a mnogi si želijo biti dejavni v teh letih, pri čemer jim družba in kultura našega okolja dejavnost dopuščata, omogočata ali onemogočata.«

Spoznanja o Mariji Saje kot »šolarici« in kleni Slovenki so prispevali še Dušan Jovanović, Karel Brišnik, Darja Kramberger, Nevenka Lokovšek, Štefka Primic, Marinka Zavrl, Milica Ozbič, Alenka Zgonik in drugi.

Doc. dr. Dušana Findeisen (dusana.findeisen@guest.arnes.si), Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana

Izšel je priročnik Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih

V zadnjih desetih letih se je v Sloveniji svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih okrepila. Njena vloga se razvija kot samostojna svetovalna dejavnost, ki podpira odrasle pri odločanju za izobraževanje ter pri izobraževanju in učenju, in kot dejavnost, ki dopolnjuje izobraževalni ali učni proces odraslega. Delo svetovalcev v izobraževanju odraslih je še posebno pomembno, saj spodbujajo in odpirajo dostop do izobraževanja t. i. ranljivim skupinam odraslih, ki so zaradi različnih ovir prikrajšane pri dostopu do izobraževanja. Za bolj kakovostno svetovalno delo so se razvili novi prijemi, ki se učinkoviteje odzivajo na potrebe odraslih, bolj sistematično in celostno spremljajo značilnosti in potrebe odraslih po izobraževanju in svetovanju, razvijajo se nova orodja, kot so svetovalni pripomočki, aktualne baze podatkov, ki so podprte z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, spletni portali, strokovna gradiva za svetovalce, informativno-promocijska gradiva za odrasle in tako naprej. Vse to so teme, ki so zajete v tem priročniku.

Priročnik z naslovom [Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih](#), ki so ga pripravile mag. Tanja Vilič Klenovšek, Jerca Rupert in dr. Sabina Jelenc Krašovec, je namenjen izobraževalcem odraslih, drugim strokovnim delavcem v organizacijah, ki posredno ali neposredno sodelujejo z izobraževalci odraslih, ter drugim partnerjem, kot so knjižnice in centri za socialno delo, regionalne razvojne agencije in drugi.

Nekatera besedila priročnika so v letih 2009–2011 nastala v sklopu projekta ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. Tudi pripravo in izdajo te publikacije sta sofinancirala Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport v okviru tega projekta.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Unesco je objavil novo predlogo za poročanje o razvoju izobraževanja odraslih

Za spremljanje uresničevanja razvoja na področju izobraževanja odraslih po zaključku 6. mednarodne konference za izobraževanje odraslih (CONFINTEA VI), ki je potekala od 1. do 4. decembra 2009 v Belému v Braziliji, so člani delovne skupine Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje razvili predlogo za poročanje ([Reporting template for National progress reports in preparation of the Global Report on Adult Learning and Education – GRALE and the end of the United Nations Literacy Decade – UNLD](#)). Njen namen je zbrati primerljive podatke in v naslednji fazi primerjalno prikazati napredek v zadnjih treh letih na ključnih področjih izobraževanja odraslih, in sicer: politike, upravljanja, financiranja, vključenosti in kakovosti v izobraževanju odraslih. Informacije (poročila) posameznih držav bodo osnova za pripravo globalnega poročila o učenju in izobraževanju odraslih (GRALE 2012). Tematski poudarek poročila bo namenjen pismenosti, kar je v skladu z iztekajočim se desetletjem (2003–2012) Organizacije združenih narodov o pismenosti ([United Nations Literacy Decade](#)).

Navodila za pripravo nacionalnih poročil so dostopna v angleškem, francoskem in španskem jeziku na [spletni strani Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje](#).

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

Posnetki z informativnih dnevov Vseživljenjsko učenje 2012 na spletu

V [oktobrski številki](#) lanskih e-Novičk smo napovedali informativne dneve o programu *Vseživljenjsko učenje 2012*, ki so potekali 28. oktobra 2011 v živo tudi preko spleta. Udeleženci so se lahko seznanili z možnostmi financiranja iz evropskih sredstev na področju vseživljenjskega učenja, kaj je novega v programu za leto 2012, kako povečati možnosti za odobritev prijavljenega projekta ter kako najti evropske partnerje.

Vsi prispevki in posnetki so zdaj dostopni [na spletni strani Evropske komisije](#).

Vir: spletna stran Evropske komisije

Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Eurostat: Statistika izobraževanja na regionalni ravni

Na spletni strani Eurostata je objavljen članek z naslovom *Statistika izobraževanja na regionalni ravni* ([Education statistics at regional level](#)), v katerem so predstavljeni Eurostatovi regionalni statistični podatki (marec 2011) s področja izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Na podlagi teh podatkov je možno meriti napredek na regionalni ravni ter spremljati in nadzorovati dejavnosti na področju izobraževanja in vseživljenjskega učenja v določenih regijah držav Evropske unije.

V članku so predstavljeni regionalni statistični podatki šestih ključnih kazalnikov s področja izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja:

- vpis študentov v terciarno izobraževanje – delež vpisanih študentov v terciarno izobraževanje v letu 2008/2009 glede na odstotek prebivalcev, starih od 20 do 24 let, v določeni regiji;
- vključenost odraslih, starih 17 let, v izobraževanje – delež odraslih, starih 17 let, vključenih v izobraževanje;
- vključenost otrok, starih 4 leta, v predšolsko vzgojo ali osnovnošolsko izobraževanje – odstotek otrok v zgodnjem otroštvu vključenih v predšolsko vzgojo ali v osnovnošolsko izobraževanje;
- vključenost odraslih v srednješolsko izobraževanje – delež vpisanih v srednješolsko izobraževanje glede na odstotek odraslih, starih od 15 do 24 let, v regiji;
- diplomanti terciarnega izobraževanja – delež diplomantov v starosti od 25 do 64 let v terciarnem izobraževanju;
- mladi, ki zgodaj opustijo šolanje – delež posameznikov, starih med 18 in 24 let, ki so končali osnovnošolsko izobraževanje in niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje.

Njihove vrednosti so pregledno prikazane tudi na zemljevidih.

Vir: [spletna stran Eurostat](#), 13. december 2011

Povzela: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Predstavitev publikacije Pogled na izobraževanje 2011: kazalniki OECD

Na Ministrstvu za šolstvo in šport so v torek, 20. decembra 2011, predstavili primerjalno raziskavo *Pogled na izobraževanje 2011: kazalniki OECD* ([Education at a Glance 2011: OECD Indicators](#)), o kateri smo poročali že v [lanski oktobrski številki](#) e-Novičk. Rezultate za Slovenijo sta predstavila minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, in dr. Slavica Černoša iz Urada za razvoj šolstva.

Publikacija, v kateri je Slovenija prvič obravnavana kot polnopravna članica OECD (od 2010), prikazuje široko paleto primerljivih kazalnikov o izobraževalnih sistemih v državah OECD.

V [kratki predstavitvi](#), ki jo je za potrebe Ministrstva za šolstvo in šport pripravila *dr. Slavica Černoša*, so prikazani le nekateri kazalniki, ki so primerjalno zanimivi za Slovenijo. Grafični prikazi so pripravljene na podlagi podatkov, ki so na voljo v publikaciji *Pogled na izobraževanje 2011: kazalniki OECD*, nekateri pa so po njej povzeti.

Vir: spletna stran MŠŠ, [20. december 2011](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Registrski popis prebivalcev 2011: Izobrazba odraslih prebivalcev Slovenije

Statistični urad RS je objavil končne podatke o izobrazbi prebivalcev Slovenije, starih 15 let ali več, zbrane na podlagi Registrskega popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj, ki ga je izvedel v letu 2011.

Primerjava izobrazbene sestave prebivalstva na podlagi popisa prebivalstva iz leta 2002 in 2011 je pokazala, da se je izobrazbena struktura odraslih, starih 15 let in več, v devetih letih izboljšala. Med odraslimi prebivalci so bolj izobražene ženske, saj ima vsaka peta prebivalka Slovenije najmanj višješolsko izobrazbo, tipično 'moška' izobrazba v Sloveniji pa je srednje poklicna izobrazba (28,5 %) – to raven izobrazbe imata med tremi prebivalci s to izobrazbo skoraj dva moška.

Od zadnjega popisa prebivalstva leta 2002 se je delež odraslih brez izobrazbe in nedokončano osnovno šolo znižal, in sicer iz 7 % na 4,4 %, zmanjšal pa se je tudi delež odraslih z osnovnošolsko izobrazbo – iz 26,1 % leta 2002 na 24,7 % v letu 2011. Ta raven izobrazbe je značilna predvsem za starejše prebivalce, ki niso več delovno aktivni, saj je 61 % prebivalcev s tako izobrazbo starejših od 64 let.

Dokončano srednješolsko izobrazbo je imelo 53,3 % prebivalcev (2002: 54 %), in sicer 60 % moških in 46,8 % žensk. Med srednješolsko izobraženimi se je povečalo zlasti število prebivalcev s srednjo splošno in srednjo strokovno izobrazbo – iz 26,9 % v letu 2002 na 30,2 % v letu 2011, obenem pa se je zmanjšalo število prebivalcev z nižjo poklicno izobrazbo – 1,4 % (2002: 4,2 %) in srednjo poklicno izobrazbo – 21,7 % (2002: 22,9 %), saj večina teh dijakov nadaljuje svoje izobraževanje v programih za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.

V zadnjih letih se je povečalo število prebivalcev, ki imajo dokončano najmanj višješolsko izobrazbo. Vsaj višješolsko izobrazbo ima 17,5 % prebivalcev, starih 15 let in več, kar je vsak šesti prebivalec Slovenije v tej starosti. Število prebivalcev z višješolsko izobrazbo se je od popisa 2002 (5,1 %) sicer nekoliko zmanjšalo – 4,8 %, za 70,5 % pa se je povečalo število prebivalcev z visoko izobrazbo. Ženske so bolj izobražene kot moški, saj je število žensk z visokošolsko izobrazbo za tretjino višje od števila moških z enako izobrazbo. 41,5 % odstotka žensk v Sloveniji v starosti 30–34 let ima najmanj višješolsko izobrazbo, kar je tudi eden izmed ciljev strategije Evropa 2020 na področju izobraževanja.

Regionalne razlike v izobrazbi ostajajo velike. Delež prebivalcev pri starosti 30–49 let z najmanj višješolsko izobrazbo se je v primerjavi z letom 2002 nadpovprečno povečal v gorenjski, notranjsko-kraški, osrednjeslovenski, savinjski statistični regiji in Jugovzhodni Sloveniji, najmanj pa v obalno-kraški in pomurski statistični regiji. Delež oseb z najmanj višješolsko izobrazbo med osebami pri starosti 30–49 let v

osrednjeslovenski regiji (33,4 %) skoraj za dvakrat presega delež oseb s tako izobrazbo v pomurski statistični regiji (17,7 %).

Vir: novica SURS, [29. december 2011](#)

Povzela: Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Dvanajsta številka NoviSIO v letu 2011

Na Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport so pripravili zadnjo številko v letu 2011 – [NoviSIO-122011](#).

Resolucija Sveta EU o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih

Sektor za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za šolstvo in šport je objavil povezavo na spletno stran Sveta EU, kjer je objavljena *Resolucija o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih*. V strategijah razvoja izobraževanja odraslih ji bodo sledile države članice.

[Prevod resolucije](#) je objavljen na slovenski strani portala EUR-Lex, uradno besedilo v angleščini pa najdete na povezavi: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:372:0001:0006:EN:PDF>.

Vir: NoviSIO – 12/2011

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Strokovno srečanje Cedefopa v Solunu

12. in 13. decembra 2011 je bila v Solunu na pobudo Cedefopa delavnica z naslovom *Financiranje usposabljanja/izobraževanja odraslih v Evropi (Cedefop Workshop on Financing Adult Education in Europe)*. Njen namen je bila razprava, potrjevanje in dopolnitev rezultatov raziskave na temo različnih finančnih instrumentov in ukrepov za financiranje izobraževanja odraslih v posameznih državah članicah ter primerjava ustreznosti oziroma značilnosti instrumentov in ukrepov, ki so bili predmet raziskovanja.

Srečanja se je udeležilo 35 predstavnikov 16 držav, iz Slovenije predstavnica Ministrstva za šolstvo in šport, Sektorja za izobraževanje odraslih, *Emma Perme*.

Uradno poročilo bo objavljeno marca 2012. Več lahko preberete na [spletni strani Navigator Consulting Group](#) (v angleščini).

Vir: NoviSIO – 12/2011

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Mednarodna raziskava o starem starševstvu

Z začetkom *Evropskega leta aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami 2012* se je pričela tudi mednarodna raziskava o starem starševstvu (*International Study of Grand-parenting*), ki je bila predstavljena oktobra 2011 v Londonu. Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljana je pripravila program *Babica in dedek za današnje čase*, ki je odziv na spreminjajoče se vloge starih staršev v današnjem času.

Raziskovalci omenjene raziskave bodo ugotavljali, kakšne spremembe v različnih evropskih država doživlja družbena vloga starega starša v družini in kako družine vplivajo na oblikovanje te vloge. Raziskavo bodo izvedli [Gradparents Plus](#), *King's College London* in *Beth Johnson Foundation*.

Vir: Novice U3 – 17 2011

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Mednarodna konferenca o delovni aktivnosti starejših zaposlenih v Evropi

[Kadis d.o.o.](#) je 23. novembra lani organiziral mednarodno konferenco z naslovom *Delovna aktivnost starejših zaposlenih v Evropi*. Udeležili so se je predstavniki podjetij, Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, strokovna javnost in gostje iz Bolgarije, s Finske, Irske, iz Litve in Turčije.

Po uvodnem predavanju *Marje Wallin*, sekretarke *Evropskega leta dejavnega staranja* na Finskem z naslovom *Staranje delovne sile – izziv in priložnost*, so nastopili še:

- *Lucija Pavlin*, predstavnica Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – povzela je izkušnje z zaposlovanjem starejših delavcev oziroma s spodbujanjem zaposlovanja starejših brezposelnih oseb,
- *Jari Uimonen* z Univerze uporabnih znanosti Severna Karelija (Finska) – predstavil je mednarodni projekt *PAWT model*,
- *Rita Smilingiene* iz Centra za izobraževanje odraslih Plunge (Litva) – udeležence je seznanila z enotnim strateškim dokumentom, ki so ga pripravili predstavniki sodelujočih držav v projektu,
- *Ari Tarkiainen* (PIKES, Finska) – predstavil je nekaj primerov dobrih praks s severa Evrope,
- *Marija Kokelj* iz podjetja Pitea d.o.o. – spregovorila je o mednarodnem projektu *Karierni načrt po 50*.

Konferenco so udeleženci zaključili s krajšo okroglo mizo, na kateri so spoznali sodelujoče v projektu PAWT.

Dogodek je bil predvajan prek spleta. Posnetek konference si lahko ogledate [tukaj](#). Daljši zapis o konferenci pa je objavljen na [spletni strani Kadis](#).

Vir: Kadis spletne novice, 3. januar 2012

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Prvih deset let delovanja Svetovalnega središča Maribor

4. oktobra 2011 smo na Andragoškem zavodu Maribor – Ljudski univerzi (AZM – LU) zabeležili natanko deset let neprekinjenega delovanja [Svetovalnega središča Maribor](#). Analiza delovanja je pokazala, da je v tem obdobju naše storitve koristilo 12.098 strank, zabeležili pa smo 15.059 informativno-svetovalnih storitev. Dejavnost informiranja in svetovanja je brezplačna, saj jo financirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport. Od leta 2008 naprej je dejavnost svetovalnega središča sestavni del Centra vseživljenjskega učenja Zgornje podravske regije.

Ob okroglem jubileju smo 30. novembra lani v prostorih Štajerske gospodarske zbornice Maribor pripravili strokovni posvet (na fotografiji). Prisotne je pozdravila *Irena Urankar*, direktorica AZM – LU, in z nami delila svoje videnje, kako s svetovalno ponudbo bogatimo delovanje celotne ustanove. Sledil je uvodni pozdrav *Milana Mikla*, podžupana Mestne občine Maribor, v katerem je predstavil podporo lokalne skupnosti infrastrukturni dejavnosti informiranja in svetovanja. Seveda si desete obletnice nismo mogli zamisliti brez *mag. Tanje Vilič Klenovšek* z Andragoškega centra Slovenije, ki je strokovni nosilec omrežja štirinajstih svetovalnih središč v Sloveniji. V strokovnem prispevku nam je predstavila nacionalni vidik omrežja slovenskih svetovalnih središč v povezavi s partnerskim sodelovanjem. *Danijela Šunjić Egić* iz Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Maribor, ki je naš strokovni in strateški partner, je predstavila pregled dosedanjih izkušenj zavoda pri sodelovanju s svetovalnim središčem. Posvet smo zaključili z motivacijskim prispevkom *Carmen Levovnik*, ki je spregovorila o motivaciji zaposlenih pri delu z ljudmi.

Celotni članek o jubileju Svetovalnega središča Maribor lahko preberete [tukaj](#).

Alenka Sagadin Mlinarič (alenka.sagadin.mlinaric@azm-lu.si), Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

Evropski projekt povezuje Slovenijo in Italijo

Na Univerzi za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) v Ljubljani se slušatelji vključujejo v različne oblike prostovoljskega dela, med drugim tudi kot prostovoljci v tujini. Na ljubljanski UTŽO namreč poteka dvoletni projekt v okviru programa *Vseživljenjsko učenje* (podprogram *Grundtvig*), v katerem sodeluje tudi partnerska

organizacija Glasbena šola Francesco Landini iz Firenc. Šest prostovoljcev, starejših od 50 let, za obdobje treh tednov prevzame vlogo prostovoljcev – ambasadurjev kulture, saj v gostujoči deželi širijo vedenje o zgodovini, kulturi in glasbi svoje dežele.

V oktobru in novembru 2011 je stekla druga izmenjava prostovoljcev. *Viktorija Brozovič* in *Bojana Žokalj Jesih*, slušateljici ljubljanske UTŽO, sta obiskali Firence in tečajnike glasbene šole seznanjali z znamenitostmi naše dežele in predstavljali našo glasbeno kulturo. Odrasli tečajniki so spoznali glasbo in ples Zamejske Slovenije in Istre ter slovensko ljudsko, klasično in džez glasbo, mlajši tečajniki pa so uživali ob poslušanju otroških pesmi. Po njuni vrnitvi sta v Ljubljano prispela *Donatella Collini* in *Leonardo Sarperi* (na fotografiji z Majo Vodopivec, vodjo projekta), ki sta ljubljanskim študijskim skupinam za italijanščino popestrila srečanja s predstavitvijo nekaterih literarnih in glasbenih del ter italijanske slovnice. V skupinah so odmevali toskanski naglas, opera *Madame Butterfly* in *Collodijev Pinocchio*. Slušatelji Univerze so jima razkazali naše glavno mesto in nekatere druge slovenske kraje, ju spremljali na koncertih in ogledih muzejev, povabili na domačo večerjo.

Naše prostovoljke, ki so v letu 2011 opravljale prostovoljsko delo v Firencah, so vajene samostojnosti, vendar priznavajo, da je bil odhod v tujino za daljše obdobje velik izziv. Ker je jezik projekta italijanščina, je zanje dodatni izziv predstavljalo še znanje tujega jezika. Same sebi so dokazale, da zmorejo – zmorejo se pripraviti na aktivno delo, bivati v tuji deželi tri tedne, načrtovati svoje delo in prosti čas.

Maja Vodopivec (maja.vodopivec@guest.arnes.si), Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Jabolko kakovosti sta v letu 2011 prejeli dve ljudski univerzi

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) je lani že sedmič podelil Jabolka kakovosti – nacionalne nagrade najkakovostnejšim partnerskim, razvojnim in drugim oblikam projektov, ki jih pokriva CMEPIUS. Med nagrajenci sta bila tudi Andragoški zavod – Ljudska univerza Velenje (AZ – LU Velenje) in Ljudska univerza Ajdovščina (LU Ajdovščina), članici Zveze ljudskih univerz Slovenije. Slavnostna govornica na prireditvi, ki je bila 8. decembra 2011 v Grand hotelu Union v Ljubljani, je bila soproga predsednika Republike Slovenije, gospa *Barbara Miklič Türk*.

Jabolka kakovosti so v letu 2011 podelili trem najboljšim zaključenim projektom v naslednjih kategorijah:

- *Leonardo da Vinci* (Partnerstva in Prenos inovacij, razpisni leti 2008 in 2009),
- *Comenius* (Šolska partnerstva in Regio partnerstva, razpisni leti 2008 in 2009),
- *Grundtvig* (Učna partnerstva, razpisni leti 2008 in 2009),
- *Erasmus* (Intenzivni programi, razpisni leti 2009 in 2010).

Ljudski univerzi sta prejeli prvo (AZ – LU Velenje) in tretjo nagrado (LU Ajdovščina) v kategoriji *Grundtvig Učna partnerstva*.

Andragoški zavod – Ljudska univerza Velenje je prejela nagrado za projekt *Vseživljenjska telenovela*. Projekt je nastal ob ugotovitvah, da veliko oseb, predvsem žensk v tretjem življenjskem obdobju, spremlja telenovele, ki se predvajajo na različnih TV kanalih. S partnerji v projektu so udeleženi osebami omogočili učenje španskega jezika, jih spodbudili k uporabi računalniškega omrežja, predvsem z uporabo elektronske pošte ter foruma, jih naučili snemalnih tehnik in digitalne fotografije. Projekt je pripomogel tudi k razvoju lastne ustvarjalnosti in socialnih kompetenc.

Ljudska univerza Ajdovščina je prejela nagrado za projekt *V dvoje gre! – Izmenjava znanja kot most med generacijami*. V projekt so bili vključeni partnerji iz Francije, Grčije, Malte, Poljske, Portugalske, Slovaške in Turčije, sodelovala pa sta tudi dva partnerja iz Slovenije: Osnovna šola Dornberk in Oddelek za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Ljubljani. Cilj projekta je bil generacijsko sožitje med mladimi in starejšimi. Projekt je temeljil na sodelovanju mladih s starejšimi, na prenosu računalniških znanj na eni strani in na prenosu izkušenj in spretnosti starejših na drugi. Starejši, ki so se vključili v projekt, so pridobili predvsem informacijsko-komunikacijske spretnosti, samozaupanje in samospoštovanje, mladi udeleženci pa znanje zgodovine in osveščenost o družbenih spremembah v njihovi skupnosti.

Mag. Igor Kotnik (igor.kotnik@zlus.si), Zveza ljudskih univerz Slovenije

POSVETI, KONFERENCE

Informativa '12

Ljubljana, Slovenija, 20. in 21. januar 2012

Več informacij o vseslovenskem sejmu izobraževanja, štipendiranja in zaposlovanja dobite na spletni strani prireditve: <http://www.informativa.si>.

Pedagoško andragoški dnevi 2012 (PAD 2012) : Preverjanje in ocenjevanje znanja ter vrednotenje dosežkov v vzgoji in izobraževanju

Ljubljana, Slovenija, 26. in 27. januar 2012

Na PAD 2012 se lahko prijavite prek [spletne prijavnice](#) do 20. januarja 2012. Več informacij in okvirni program najdete [tukaj](#), svoja vprašanja pa lahko naslovite na elektronski naslov: pad.fflj@gmail.com.

DIDACTA 2012

Hannover, Nemčija, 14. do 18. februar 2012

Informacije o največjem evropskem sejmu učil in učnih pripomočkov lahko dobite na [spletnih straneh prireditve](#). Iz Slovenije obisk organizira agencija GALILEO 3000. Več o tem boste našli na [njihovi spletni strani](#). Ne prezrite, da je rok za prijavo že 16. januar 2012.

Konferenca SIRikt 2012

Kranjska Gora, Slovenija, 21. do 24. marec 2012

Konferenco, ki je namenjena vzgojiteljem, pomočnikom vzgojiteljev, učiteljem, laborantom, ravnateljem, informatikom, računalnikarjem, visokošolskim učiteljem, knjižničarjem, učencem, dijakom, študentom in drugim uporabnikom IKT-ja, sestavlja šest dogodkov:

- Spletna videokonferenčna okrogla miza,
- Videokonferenčni dan,
- Konferenca Arnes 2012,
- Konferenca *Na poti k e-kompetentni šoli*,
- Vodenje e-kompetentnega vzgojno izobraževalnega zavoda (VIZ),
- Didaktični pristopi e-kompetentnih učiteljev/vzgojiteljev

Več o konferencah si lahko preberete na spletni strani <http://www.sirikt.si>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

ADULT education in cultural institutions : aquariums, libraries, museums, parks, and zoos / Edward W. Taylor, Marilyn McKinley Parrish, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, 2010. - 102 str. : č-b fotogr. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education ; No. 127)

BAKRAČEVIČ Vukman, Karin

Psihološki korelati učenja učenja : študije metakognicije in samoregulacije : razvoj in možne praktične aplikacije / Karin Bakračević Vukman. - V Mariboru : Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2010 (Maribor : Dravska tiskarna). - 127 str. : ilustr., tabele ; 23 cm. - (Mednarodna knjižna zbirka Zora ; 72)

BÉLANGER, Paul

Theories in adult learning and education / Paul Bélanger. - Opladen ; Farmington Hills (Michigan) : B. Budrich, 2011. - 106 str. : ilustr. ; 21 cm

BETWEEN global and local : adult learning and development / António Fragoso, Ewa Kurantowicz, Emilio Lucio-Villegas, eds. - Frankfurt am Main : P. Lang, cop. 2011. - 243 str. ; 22 cm. - (European studies in lifelong learning and adult learning research ; Vol. 7, ISSN 1860-787X)

COATES, Julie

Generational learning styles / by Julie Coates. - River Falls (ZDA) : LERN Books, cop. 2007. - 149 str. : ilustr. ; 22 cm

DERMOL, Valerij

Vplivi usposabljanj na učenje v podjetju in na njegovo uspešnost / Valerij Dermol. - Celje : Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije, 2010. - 175 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Znanstvene monografije MFDPŠ, ISSN 2232-2116)

DRAVES, William August, 1949-

Advanced teaching online / William A. Draves. - 3rd ed., rev. - River Falls (ZDA) : LERN Books, cop. 2007. - VIII, 274 str. : ilustr. ; 22 cm

DRAVES, William August, 1949-

Nine shift : work, life and education in the 21st century / by William A. Draves and Julie Coates. - River Falls (ZDA) : LERN Books, cop. 2004. - 300 str. : ilustr. ; 22 cm

DRŽAVLJANSTVO in globalizacija : k državljanski vzgoji za sodobni svet / [Ian Davies ... et al.] ; [uredil in predgovor napisal] Jernej Pikalo ; [prevedli Tit Neubauer ... et al.]. - Ljubljana : Sophia, 2010 (Ljubljana : Rotosi). - IX, 268 str. ; 21 cm. - (Zbirka Sodobna družba / Sophia ; 2010, 33)

DORĐEVIĆ, Neda

Usposabljanje za andragoško delo [Elektronski vir] : analiza zadovoljstva udeležencev z usposabljanjem v letu 2010 / Neda Đorđević in Zdenka Birman Forjanič. - El. knjiga. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2011. - Nasl. z nasl. zaslona. - El. publikacija v pdf formatu obsega 35 str. - Način dostopa (URL):

http://izobrazevanje.acs.si/dokumenti/Kako%20nas%20ocenjujejo%20drugi/Analiza%20zadovoljstva%20udelezenec%20z%20usposabljanjem%202010_koncna.pdf.

ENGAGING new learners in basic skills through arts, crafts and creative media. - London : The Basic Skills Agency, 2004. - 59 str. : ilustr. ; 26 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure,
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure.

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagamajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.